

PANA

POLSKA
AGENCJA
NADZORU
AUDYTOWEGO

Dlaczego świadek nie zeznaje przez pełnomocnika

Stanowisko nadzorcze

Kto podpisuje oświadczenie o niezależności?

Oświadczenia o spełnianiu wymogów niezależności nie tylko służą potwierdzeniu dopełnienia wymogów ustawowych, ale należą do kluczowych dokumentów znajdujących się w aktach badania.

Muszą one zarówno spełniać określone wymagania formalne w zakresie podpisów (o tym pisaliśmy [TUTA!](#)), jak i być składane przez odpowiednie - wskazane w ustawie - osoby.

Brak oświadczenia o niezależności zawsze jest naruszeniem formalnym, choć sam w sobie nie przesądza o naruszeniu niezależności.

Chociaż zdecydowana większość biegłych rewidentów i firm audytorskich spełnia wymóg niezależności, często występują sytuacje, w których kontrolerzy stwierdzają brak oświadczeń o niezależności lub kwestionują złożone do akt badania oświadczenia o niezależności, ze względu na złożenie ich przez nieodpowiednie osoby.

Oświadczenia wiedzy a oświadczenia woli

Oświadczenie o niezależności służy potwierdzeniu, że składający je podmiot jest niezależny w rozumieniu ustawy. Przy czym „jest niezależny” nie jest tożsame z „wyrażeniem woli bycia niezależnym”.

Oświadczenie o niezależności jest bowiem oświadczeniem wiedzy (potwierdzeniem, że podmiot je składający, wedle swojej najlepszej wiedzy, jest niezależny), nie zaś oświadczeniem woli. Analogicznie - podobny charakter mają zeznania w sądzie - nie można upoważnić innej osoby, aby zeznała w naszym imieniu na temat tego, co my widzieliśmy na własne oczy. Skoro oświadczenie wiedzy ma charakter ściśle osobisty, to ze względu na swoją naturę nie może być złożone przez pełnomocnika. Dlatego też musi być osobiście podpisane przez składającą je osobę (podpisem własnoręcznym lub kwalifikowanym podpisem elektronicznym).

Odpowiedzialność karna

Oświadczenie o niezależności - aby spełniać wymogi ustawowe - wymaga klauzuli o treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.", a zatem osoba je podpisująca może ponieść odpowiedzialność karną za podawanie nieprawdziwych danych lub zatajenie prawdy.

Skoro wymóg niezależności dotyczy firm audytorskich i członków zespołu wykonującego badanie, to jedynie te podmioty mogą być pociągnięte do odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Gdyby oświadczenia takie podpisywali pełnomocnicy, odpowiedzialność karna za fałszywe oświadczenie byłaby jedynie iluzoryczna, co stoi w sprzeczności z celem regulacji zawartej w art. 74 ust. 2 ustawy.